

25

GEORGII ERNESTI STAHLII,
MED. D. ET PROFES. PUBL. ORDINAR.
PROPEMPTICON INAUGURALE
DE
FLUXUS MULIEBRIS,
QUATENUS MENSTRUUI,
CAUSA.

Uam difficile sit hu-

mano intellectui, Motum cum circumstantiis ipsi intrinsicis, & ut loquuntur essentialibus, perspicacius intueri; Longe magis vero proclive, corporis & materiæ corporeæ proprietates assequi: Testari potest universa, imprimis tamen hodierna, philosophia, in arguendis atque citandis tribus aut quatuor illis vocabulis, certæ magnitudinis, certæ figuræ, certi situs, certi numeri ad ravim usque occupata: Circa quælibet autem motus phænomena, absolute ad *θεδν από μηχανής* confugere necesse habens. Et profectò, ego ipse facile illis accedo, qui multorum Motuum rationes, imprimis qui à posteriori evidentem aliquam rationem non præ se ferunt, comprehendi non posse, ingenuè agnoscant: Connumero verò inter has incomprehensibiles motuum circumstantias, imprimis Tempus exquisitè statum: Et tale quidem, quod non tam cum mutationibus motuum macrocosmicorum, æquinoctiis, solstitiis, tempestatibus, æstu vel frigore, die vel nocte &c. conspiraret: Sed magis propriam aliquam & immediatè definitam mensuram atque periodum præscriptam habeat, quomodocunque tandem modo dictæ macrocosmicæ mutationes succedant. Inter hujus generis conditiones atque respectus Motuum ad tempus, meritò primo loco numero, insignes varias mutationes, per mensuras septenario nume-

numero innexas, in corpore humano obtingere solitas. Huius rei rationes nemo hominum unquam adhuc adumbrare in se suscepit, præter solos Astrologos; Qui, cum planetarum, cum illi quoque septem numerentur, vario motu atque positu has res comparare atque conciliare laborant. Non dissimulo mentem meam, quod ad minimum ex omnibus aliis considerationibus, quoad τὸ ὄν, hæc adumbratio adhuc majorem probabilitatem præ se ferre videatur; Et tanto magis quidem in acutis affectibus, ubi etiam exactior computatio, communiter sic satis scopum ferit (in quam rem adhiberi merentur, Cornelii Pleyeri Medicus Criticus Astrologus, & Joh. Ganiveti amicus Medicorum) Interim quilibet utique videt, quod hac ipsa etiam ratione, si vel maxime experientia confians & exquisitissima confirmare posset, quod hi motus in humanis corporibus, cum sideribus σὺζῦλων suam habeant, nihilominus causa atque motus hujus nexus nondum dispalescat.

Quemadmodum autem sæpe numero minime inconcinnum est, ad minimum veras, aut vero maxime similes causas reperisse; Quantumvis modum ad energiam caufandi non jugiter assequi integrum sit: Quam immediate rebus τὸ θεῖον, ab omni alia Cosmica causalitate abstractum, imputare: Ita sanè in his etiam negotiis, intermedios tales nexus atque respectus causales, veros tamen atque certos, absurdum sit, contemnere atque insuper habere, quoniam ultima caufandi ratio non satis dispalescat. Adducimus exemplum, modo allegatos affectus acutos, & supponimus notum esse illis & compertum, qui nos intelligere volunt, quod successus atque decursus horum, septenariis temporibus innitantur. Jam non dubitamus pro sanæ mentis impote merito habitum iri medicum, aut quemcunque tandem hominem, qui recusaret hanc rem vel prognosi sua, vel therapia, imò medicandi methodo, respicere aut attendere; nedum veritatem fisci ipsius negare. Propterea, quod ratione nostra assequi non liceat, quo modo & directo caufandi nexu hæc ita eveniant.

) (2

Ego

Ego vero, ut minime ignarus sum, unde omnia talia pendeant, ut videlicet modo imperite dubitetur, modo ignoranter negetur, aut contradicatur; Possū tanto facilius cuilibet sua relinquere: Interim iustissimo jure idem etiam ab istis expecto: quod si præstare refragentur, necesse sane est ut sentiant, quam dispar sit ratio veræ atque bonæ, & malæ atque falsæ causæ. Hac ratione atque methodo non dubito, methodum meam phænomena corporis humani solida theoria excutiendi, persequi; Et suscepi hac ipsa quoque occasione Thema tractare, quod hætenus indigitatæ sit indolis, nimirum rationem investigare, cur purgatio sceminarum, menstrua dicta, tempus hujusmodi servet, nempe menstruo spatio partim absolvatur, partim repetatur. Sicut autem in mea methodo theoretica, semper sollicitè eo conniti soleo, ut ante omnia veritas historię, seu facti ut vocant, solide perspecta sit; Ut nempe non falsarum fictarum aut incognitarum rerum causas investigare, merito reprehendi queam: Sed non solum e veris, sed etiam omnibus non divulsis, non separatis aut dissimulatis, rei proprietatibus, verum atque solidum, & totum objecti latifundium exhaurientem ætiologiam assequi possim: Ita utar hic etiam hac ipsa methodo, adeoque primo omnium loco veram historiam motus huius purgationis menstruæ prælibabo. Consistit hæc in eo quod sceminis ab eo tempore, quo infantes gignendi compotes fiunt, sanguis e genitalibus profluere incipiat; Et hoc quidem, quo magis rectè atque ordine succedit, vel ipso mox primo exitu, vel sane magis magisque subsequentibus, tempore insignis alicujus Phæos lunæ; Novilunio, aut plenilunio. Continuat hic fluxus, reliquis circumstantiis quasi ad amissim melius constitutis, ad quatuor aut septem dies. Ut ita septimana illa, à die quo prorupit, ipsi impendenda, seu annumeranda videatur. Ab hac septimana, quando tres alix sequentes elapsæ sunt, redit ille ipse fluxus, & procedit etiam dictorum, septem circiter dierum, decursu: Post alias tres septimanas ab illorum ultimo numerandas, iterum expectandus

duſ. Huius rei rationem ut aſſequamur, neceſſarium duci-
mus, ipſi ad latus ponere negotium Crife *ov*. Notum eſt has ab-
ſolvi ſeptenariis dierum, ſeu ſeptimanis, a die primi inſultus nu-
merandis; Ita quidem, ut in periculo ſummo dimidium pri-
mæ ſeptimanæ, nempe quarti diei initium, totam criſin afferat,
aut ad minimum notabiliter inchoët, factò initio exoneratio-
nis. Quando inſignis adhuc periculi, adeoque juſtæ imò ne-
ceſſariæ feſtinationis eſt negotium, ſeptimo die inſtituitur ex-
oneratio: Quo magis langvet & periculum, & ſollicitudinis
reſiſtendi molimen, eo magis in decimū quartum, imò in vige-
ſimum, aut vigefimum primum diem, differtur expulſio. Præ-
ſertim, quemadmodum criſes illæ fervidæ, promptæ & alacres,
evidentioribus moliminibus, & ſimultaneis largis evacuationi-
bus quamplurimum abſolvuntur; Ita econtra, tardiores illæ,
manifeſto lenes etiam ſunt, & ſi maxime non ſemper & abſo-
lute parvæ ſive paucæ, non tamen etiam imperuoſæ, aut ſimul-
taneis turbulentis eruptionibus gaudentes. Has res, negoti-
um & hiftoriam menſium & criſe *ov*, ſi inter ſe comparemus,
primo omnium loco nemo eſt qui dubitet, quin excretio men-
ſtrua in genere ad exonerationes ad minimum generaliffimo
ſenſu criticas pertineat. Fit enim non ſolum ad exoneran-
dum corpus à ſanguine ſuperfluo, ſed etiam ita, & propterea
exonerandū, ne damnum aut corruptio aliqua corpori hinc
ſubnaſci poſſet. Sicut autem hoc ipſum quodcunque da-
mnum aut periculum, adeo præſens, & ut vocant urgens, non
exiſtit, ut propterea ſive inſigni ſive brevi penitus & præcipiti,
impetu, opus ſit: ita differtur etiam executio ad tardiffimum
huius generis terminum, & peragitur hoc ipſo tandem tem-
pore, placido magis & tranquillo ſucceſſu. Non dubito, in-
quam, Menſtruum periodum, Criticam appellare, ſive menſu-
ram temporis qua gaudet, criticæ intentioni atque directioni
n acceptis ferre; Ita nimirum, ut tertia ſive tardiffima pe-
riodo critica, quæ quidem eccriſes adhuc parturiat, 20. vel
21. dierum, abſolvatur; facta vero tunc temporis eruptio
placido leni ſucceſſu quartam ſeptimanam occupet aut ex-
pleat

pleat: A cujus demum fine, novi tres septenarii, quorum postremus dies crisin aperiat, iterum procedant. Ita quidem periodum, ut vulgo vocant menstruam, criticis periodicis affligno. Interim, sicut ego ipse minime repugno, aut praefraete inficior, quod lunæ, qualiscunque demum illa sit, concursus, sive ut vulgo vocant influxus, tum criticum negotium in genere, tum menstruum in specie, insigniter afficiat, iisque multum conspiret: Ita minime tamen assentiri poterit illis, quicunque menstruum negotium, magis immediato nexu atque respectu, lunæ efficaciam, quam criticis destinationibus ascribere laboraverint. Argumentum meum in hac materia, fundatur in eo, quod quantumvis ceteris paribus & velut ordinarie, plurimum in mensum tempore luna posse videatur; Nihilominus tantus numerus praesto sit exemplorum, ubi non æque ulla consideratu digna declinandi causa, concurrat, & tamen periodus mensium ab insignibus lunæ phaibus deflectat: quam alius, ubi illas exquisitè sequatur. Quod certè fieri non posset, si tam insignis, nedum absoluta, efficacia lunæ in hujusmodi temporis determinatione, subesset: Utique enim ad minimum non deberet periodus mensium, ab energia illius Dirigentis, nisi intervenientibus admodum potentibus & vehementibus aliis obstaculis, dimoveri. Imo non dispalesceret ulla evidens ratio, cur non potius intercepta lunæ in hoc genere potestate, totus potius effectus supprimatur; Quam solum à justis suis terminis dimoveatur, & tamen de reliquo satis exactè perenner: id est, sine nexu cum sua causa. Quæ quidem res acutarum, crifium, tanquam laboriosiorum, negotium, minus premit; Quandoquidem illarum diversus successus & eventus, tanto commodius huic diversitati efficaciam lunæ in variis suis phaibus hoc ipso commode imputatur: In praesente vero negotio constans etiam, ordinatus, & tranquillus effectus, in quamlibet lunæ phaem, propemodum indifferenter incidit, non pariter quadrat.

Pla-

Placuit hæc præmittere Invitationi ad Solennem Disputationem quam habiturus est,

DN. GEORG. FRIDERICUS Zäschke

Stroppa Silesius
Medicinæ Candidatus dignissimus.

Natus hic est Parentibus Honestissimis, Pl. Rever. & Ampl. DN. M. ABRAHAMO Zäschke / Eccl. Stroppensis & Wergengavenfis Pastore Vigilantissimo: Matre honestissima Matrona DN. SUSANNA, familia Hedelhäverum. Educatus ab Optimis Parentibus in Pietatis & Probissimorum Morum jugi exercitio, crescente jasta ætate studiis liberalibus dicatus atque destinatus est, quorum primitias in humaniori literatura imprimis Vratislaviæ hausit, sub manu ductione dexterrima æque atque fidelissima Celeberrimorum Elisabethani Gymnasii Professorum, quos propterea merita gratitudine concelebrat. Cum Ao. 1699. adiit Lipsiam, ubi partim Philosophica studia profecutus, partim Medica atque Physica sectatus est: & his quidem jugi progressu excolendis, manu ductioni B. D. D. LANGII, Facult. Med. Assessoris Celeberrimi, sese tradidit: Erepto autem hoc proferantibus Fatis, Excell. D. D. RIVINI, Professoris Famig. informationi sese addixit, cujus Doctrinam facillimam, maximeque perspicuam & fidelem maximi facit. Præter hos, ut vocant Cursus medicos publicas etiam Lectiones frequentavit Magnif. D. D. BOHNII medico-legales & Therapeuticas; Pathologicas & Botanicas laudati D. D. RIVINI: Privatis etiam Collegiis interfuit Exc. D. D. PETERMANNI in casus practicos clinicos: Chymica B. D. D. LANGII, laudati D. D. RIVINI, & h. t. Magnif. Acad. Rect. D. D. SCHAMBERGERI: Physica & Anatomica, Exc. D. D. PAULI & D. D. SCHACHERI, nec non D. D. ET MULLERI, ubi etiam Pathologico-Semiotica, ad

pla-

placita D. D. BOHNII, & tab. D. D. WEDELII audivit. Pu-
blice quoq; disputavit, tum sub Exc. D. D. BOHNIO, Diss. V.
de Medici Officio: & sub Præsidio D. D. SCHACHERI, de
Cataracta. Pertractato ita, imprimis cum serio & indefesso stu-
dio universo Medicæ Doctrinæ statu, ad praxin ipsam capes-
sendam, consilio & svasu illorum, quorum iusta & præcipua a-
pud ipsum est autoritas, animum applicuit; & in eum finem
Jura atque Privilegia a summis mundi Potestatibus his usibus
destinata, adspirans, Regiam nostram Academiam & Faculta-
tem Medicam accessit, desiderium suum modeste aperuit,
& Profectuum suorum iusta specimina debitis Examinibus ex-
hibere, in se recepit. Ubi se etiam talem præstitit, datis lauda-
bilissimorum progressuum speciminibus, ut ad edendum pu-
blicum ultimum Eruditionis suæ documentum cathedram ipsi
pandere debuerimus: Habebit itaque Disp. Inauguralem, de
INSOLITIS MENSIVM VIIS, sub nostro præsidio, proxi-
mo XVI. Sept. Ad quem actum solennem, ut Magnif. Dn. Pro-
Rector, Proceres Academiæ Illustres, Magnifici, & Ex-
cellentissimi, Hospites atque Cives, Illustrissimi, Illustres,
Generosissimi, Nobilissimi, Clarissimi, condecorandi actus
ratia honorifica præsentia sua adesse velint, est quod officii
nomine, qua par est honorifica invitatione expeto,
P. P. Halis Magdeb. XIV. Septembr.

MDCCLII.

(L. S.)

Ua 5316

ULB Halle 3
004 109 724

sb

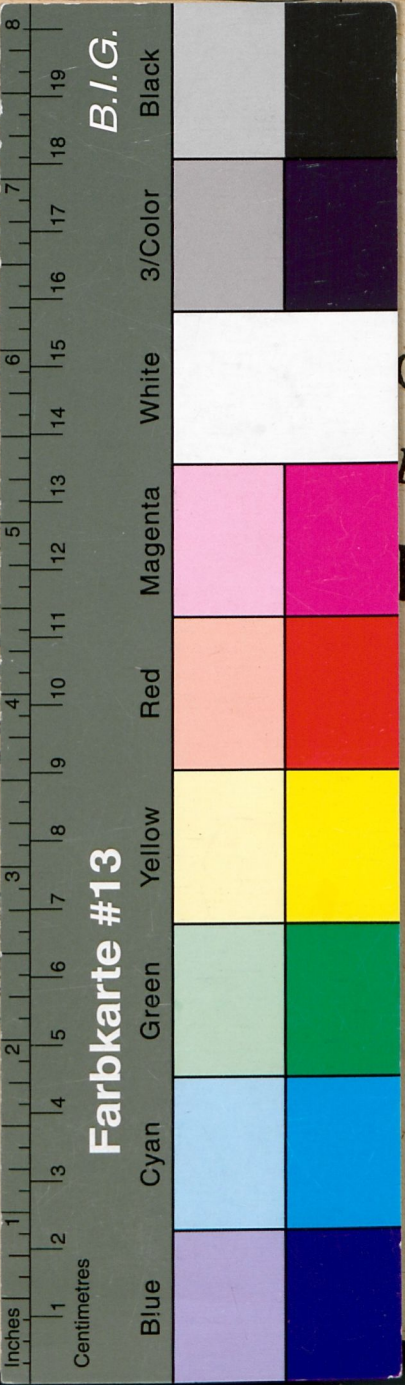
1017

GEORGII ERNESTI STAHLII,
 MED. D. ET PROFES. PUBL. ORDINAR.
 PROPEMPTICON IN AUGURALE
 DE
 FLUXUS MULIEBRIS,
 QUATENUS MENSTRUUI,
 CAUSA.

